YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Not: Makaleler yazarın kişisel görüşünü ifade etmekte olup kaleme alındığı tarihteki mevzuat düzenlemeleri açısından geçerlidir. Daha sonra meydana gelecek değişimler uygulamada farklılık yaratabilir. Bu nedenle makale tarihini göz önünde bulundurunuz.

28.07.2025

Konu: Ticari Defterlerin Ve Faturanın Vergi Kanunları Ve Türk Ticaret Kanunu Kapsamında Geçerlilik Durumu

Bir şirketin ticari defterlerinin usulüne uygun şekilde tasdik ettirilmiş olması defter kayıtlarının alacak iddiasını ispat bakımından geçerli ve güvenilir olduğu anlamına gelmemekle birlikte vergi mükellefleri ile gerçek ve tüzel kişi tacirlerin V.U.K.'nun 220 ve Türk Ticaret Kanunu'nun 64. ve Elektronik Defter 1 Sıra No.lu Genel Tebliği gereğince ticari defterlerini her yıl başında tasdik ettirmeleri gerekmektedir. Söz konusu Tebliğe göre "4.3.3. e-Defter tutma sürecinde hesap döneminin ilk ayına ait beratın alınması açılış onayı, son ayına ait beratın alınması kapanış onayı, diğer aylara ait beratların alınması ise ilgili aylara ait defterlerin noter onayı yerine geçer"

Defterlerin tasdik ettirilmesi elbette kayıtlarının güvenilir olduğu anlamına gelmez. Ancak ticari defterlerin sene başında tasdik ettirilmesi ispat ve güvenilirlik açısından birinci şarttır. Yani ticari defterlerin açılış ve kapanış tasdiklerinin yapılmış olması Yasal olarak zorunluk olup, defterlerin delil olması açısından ön koşuldur.

Bir faturanın bir yıl geç düzenlenmesi durumunda;

Vergi Usul Kanunu'nun 231/5. maddesinde yer alan 'faturanın, malın teslimi veya hizmetin ifasından itibaren en geç yedi gün içinde düzenlenmesi gerekir' hükmü gereğince, bir faturanın geçmiş yıllarda yapılmış bir mal ve hizmet gereğince ertesi yıl düzenlenmesi halinde bu durumun kanuna açıkça aykırı olması nedeniyle o fatura hiç düzenlenmemiş sayıldığından,

Kurumlar Vergisi Kanununun 6. Maddesinde "Kurumlar vergisi, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safî kurum kazancı üzerinden hesaplanır." hükmü gereğince ve ticari kazancın tespitinde "tahakkuk esası" ve "dönemsellik" ilkelerinin geçerli olması nedeniyle faturanın ertesi yıl düzenlenmesi halinde o faturanın geçerliliği bulunmadığından,

KDV Kanunu 10. Madde uyarınca, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması ile vergiyi doğuran olay meydana geldiğinden bir faturanın sonraki bir yılda düzenlenerek, kayıtlarına işlenmesi Vergi Kanunlarına aykırılık teşkil edecektir.

Bu itibarla, şeklen usulüne uygun tasdik edilmiş görünen defterlerin, bir yıl önce düzenlenmiş olan faturalara ait kayıtları V.U.K., Kurumlar Vergisi ve KDV Kanunları ile yönetim muhasebesi yönünden geçerli olmayacaktır.

Vergi Kanunlarında durum bu olmakla birlikte, Türk Ticaret Kanunu'nda mal ve hizmet tesliminden sonra faturanın ne kadar süre sonra düzenlenmesinin gerektiği ve defterlere işlenmesi yönünden bir düzenleme bulunmamaktadır.

İşçiler Cad. 1213 Sok. Key Plaza No:47 D:503 Alsancak İzmir
Tel (0232) 421 52 00 – Faks (0232) 421 53 00
e-posta : info@yontemymm.com.tr
web: www.yontemymm.com.tr

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Kanımızca, Türk Ticaret Kanunu yönünden bir faturanın mal ve hizmet tesliminin gerçekleştiği yıldan sonra düzenlenmesi ve ertesi yıl kayıtlara alınması halinde o fatura ve defter kaydı delil teşkil edip, geçerli olacaktır.

Nitekim, Aral Hukuk Bürosu tarafından 04 Haziran 2020 tarihinde yayımlanan "Türk Ticaret Hukukunda Fatura" adlı makalede şöyle denilmektedir:

"Vergi Usul Yasasının 'Faturanın Nizamı' başlıklı 231. maddesinin 5. bendinde 'Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır' hükmü bulunmaktadır.

Türk Ticaret Yasasının 21. maddesinin 1. fıkrasında ise 'Ticari işletmesi bağlamında bir mal satmış, üretmiş, bir iş görmüş veya bir menfaat sağlamış olan tacirden, diğer taraf, kendisine bir fatura verilmesini ve bedeli ödenmiş ise bunun da faturada gösterilmesini isteyebilir.' hükmü bulunmaktadır.

İki hüküm birlikte değerlendirildiğinde V.U.K'na göre süresinde düzenlenmeyen faturanın hiç düzenlenmemiş sayılmasından yola çıkılarak ticari anlamda da delil teşkil etmeyeceği yanılgısına düşülebilir. Oysa burada kastedilen azami 7 günlük süre içinde düzenlenmeyen faturanın vergisel yükümlükler manasında düzenlenmemiş sayılmasıdır. 7 günlük süreden sonra düzenlenen fatura, TTK anlamında delil teşkil etmeye devam edecektir." denilmektedir.

(Hazırlayan: Hüseyin Yörükoğlu, SMMM)